

המיגרש שלו בכל כוחו בפני כל פולש זכר, והוא נאלץ לעמוד על שלו בלי הרף. רוב הזכרים בשבט אינם מצליחים לכבוש מיגרש כזה.

הנקבות מקיימות מוגעים מיניים רק בי מיגרשים אלה, ורק עם בעליהם. הן ניגשות למקום בוחרות להן את אחד מבעליהן מיגרי שים, ומקיימות עימו את מיצוות סרדורכו. הזכרים במקום משרתים את כולן, בני המליה.

אולם הרוב המכריע של הזכרים בשבט, אותם שלא הצליחו לכבוש "מיגרש", נשארים רווקים ואינם מקיימים כלל שום מגעים מיניים. שום נקבה אינה מסתכלת בהם, והם עצמם אינם מנסים לחזר אחרי נקבות. התנהגות מעין זו קיימת גם אצל חיות רבות אחרות, בצורה זו או אחרת. נראה כאילו השליטה על שטח מעניק זכויות מיניות, ושהתשוקה המינית משועבדת אצל סוגי-חיות אלה לבעלות על השטח.

האם יש לכך השלכה כלשהי על התנהגות הזכרים והנקבות במין האנושי? האם הנעי רה, המחפשת את "המליזנר האמריקאי" ה אנדתי, היא באמת ייצור מחשבן וקריר, או שהיא פועלת על פי דחפים בלתי-מודעים שי מקורם בעברנו הביולוגי? האם הנקבה המפגינה את כוחו החומרי עלידי נהיגה במכונית ראויתנית, נוהגת כזכר באותו שבט של איי דות?

קדימה,

בני המולדת



ה "ציוני הטריטוריאלי" (כפי שקרה לו רוברט אודריי בספרו העממי, הנושא שם זה) הוא גורם מרכזי בחיי חיות רבות.

אודריי עצמו מתאר את חייו של שבט קופים, שבו כל מי שפחה מחזיקה בשטח קטן משלה, שדי בו כדי לכלכל אותה בכבוד. השטח הוא התוכן היחיד לחיי המישפחה כולה, ומגיעה לשיאים של גיחוך.

עם קומה מן השינה, אצה המישפחה כולה לאחד הגבולות של המולדת שלה. התגרה בשכנים וצורת עליהם בקוליקולות, תוך איומים נוראיים. המישפחה

כל זה נאמר כבר הרבה, ואפילו הוכח באופן מדעי. מחקר מפורסם ניתח את מניעייקנייה וקבע כי מכונית הספורט האדומה מסמלת את המאהבת, ואילו המכונית הגדולה והשחורה היא האשה החוקית. על סמך מחקר זה ניתנה הוראה למשווקים להציג בחלון-הראווה מכונית ספורט אדומה, כדי לפתות את הקונה הפוטנציאלי להיכנס פנימה (לחנות). לאחר מכן הוכח שכמעט איש מן הקונים המפורטים האלה לא קנה מכונית-ספורט אדומה. אחרי שפותרו ונכנסו לחנות, העדיפו כמעט כולם, בסופו של דבר, לקנות את האשה החוקית הבטוחה. המרובעת.

אין צורך במחקר כדי לדעת שיש מן האמת בהסבר פסטני זה. די להסתכל באורח הטוב הקם השכם בשבת בבוקר, והמקדיש שעות לרחיצת מכוניתו, הדומה בדיוק למכונית השכנה בכביש. כל תנועה אומרת אהבה, גאווה, עדינות. הרהיצה דומה ללסיסה.

בחברתנו, המכונית הפכה סמל מיני בולט. נערות, ואף נשים, קובעות לא פעם את יחסן הראשון לגבר על פי המכונית שהוא נוהג בה. ולעומת זאת, אשה הנוהגת במכונית מלהיבה, המחמיאה לדמותה, מעוררת תשוקות סתומות בלב גבר. אין ספק שהמכונית הפרטית משתרבת מכמה בחינות בייחסייהמין בחברתנו.

משום כך אין הייצרנים טועים כאשר הם ממלאים את המודעות למכוניותיהם בסמלים מיניים, לעניין ושלאיעניין.

אולם נדמה לי שהמרכיב המיני אינו יכול לשמש הסבר יחיד, ואף עיקרי, לתופעה המוזרה של השתלטות המכונית הפרטית על חיינו. מוכרחים להיות לכך שרשים עמוקים יותר — אולי עמוקים יותר מכפי שנראה על פני השטח.

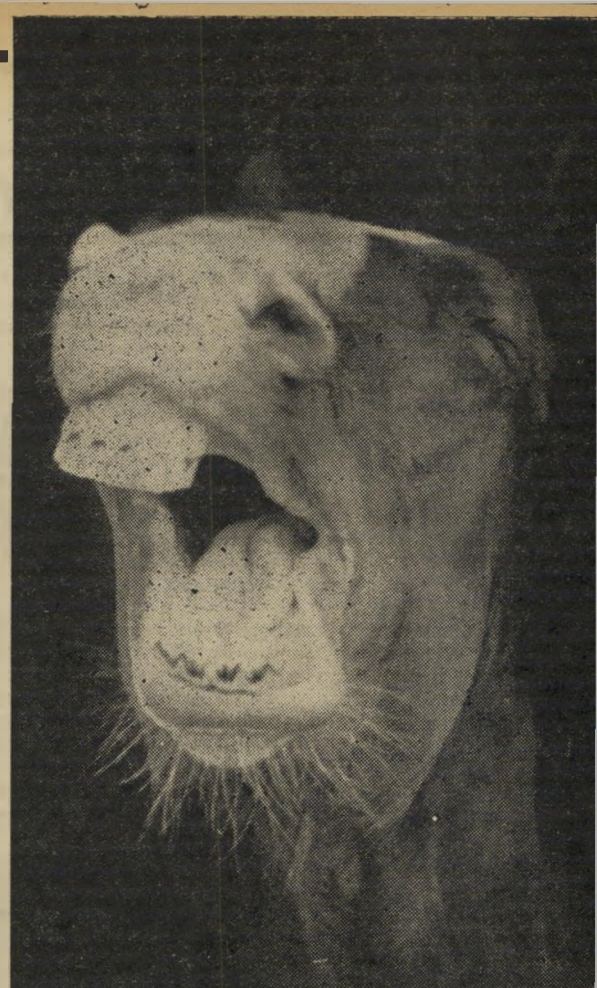
נקבות לבעלי

מיגרשים



ד לא מכבר האמינו ביולוגים רבים, שהתמחו במחקר החיות, שהייצר המיני הוא בעל השפעה מכרעת בחיי החיות. אולם בשנים האחרונות נאלצו לערוך רזיויה יסודית על השקפה זו.

האתולוגיה (חקר התנהגות החיות) קיבלה דחיפה עצומה על-ידי מחקרים שיטתיים על התנהגות החיות בטבע, בסביבתן הטבעית (להבדיל מהתנהגותן בגן



נקמת הסוס: הכלי שסיפק הטבע

שאנחנו נושמים, את סדר יומנו, את טיב יחסינו עם הכריות, את יחס הכריות אלינו, את מועי מדרנו החברתי.

זה הרבה — לגבי מכשיר שנועד, לכאורה, רק להוות מעין הארכה לרגלינו. אני נזכר כאן בסיפור מרתק ששמעתי מפי סופר צרפתי נודע.

האיש הוא מהפכן בהשקפתו. הוא היה קשור בתנועות שמאליות, ולקח חלק ביוזמות נועזות. אך בינתיים הצ" ליח במעשיו, רמת-מחיייתו עלתה, הוא התרגל לחיים בורי-גניים טובים, הסתדר בדירה נאה בשכונת טובה, נשא אשה מפורסמת, רכש לו מכונית נאה, והגיע לגיל 50, מבלי שהרגיש בכך.

עד שפרצה מהפכת הסטודנטים של מאי 1968.

הוא תיאר לי את המאורעות ההם כך: "ביום הראשון שמענו שהסטודנטים שורפים מכוניות, לבי היה עימם, אבל דאגתי למכונית שלי. נסעתי בערב הרחק מביתי, לשכונה שהמאורעות לא הגיעו אליה. התנתי שם את מכוניתי במקום בטוח, וחזרתי הביתה במונית. כך עשיתי גם בערב השני. הסטודנטים שרפו מאות מכוניות, והכריזו שהמכונית משועבדת את האדם ומוזמת את חיינו. הם טענו שיש להיפטר מסממנים אלה של בורגנות וזעירה ועלובה.

"ביום השלישי התכוננתי שוב להביא את המכונית למקום מובטחים — ואז שתאום אמרתי לעצמי: ללך לרוחות, לשם מה? הי מכונית כאמת הורסת אותי! הפכתי עבד לי מכונית הזאת! מה קרה לנעורי, לשאיפותי, להתלהבות שלי? האם לא הפכתי בורגני זעיר, אחד מאותם שבותי להם כל חיי? בשי ביל מה אני חיי? האם לזת רצייתי להגיע?

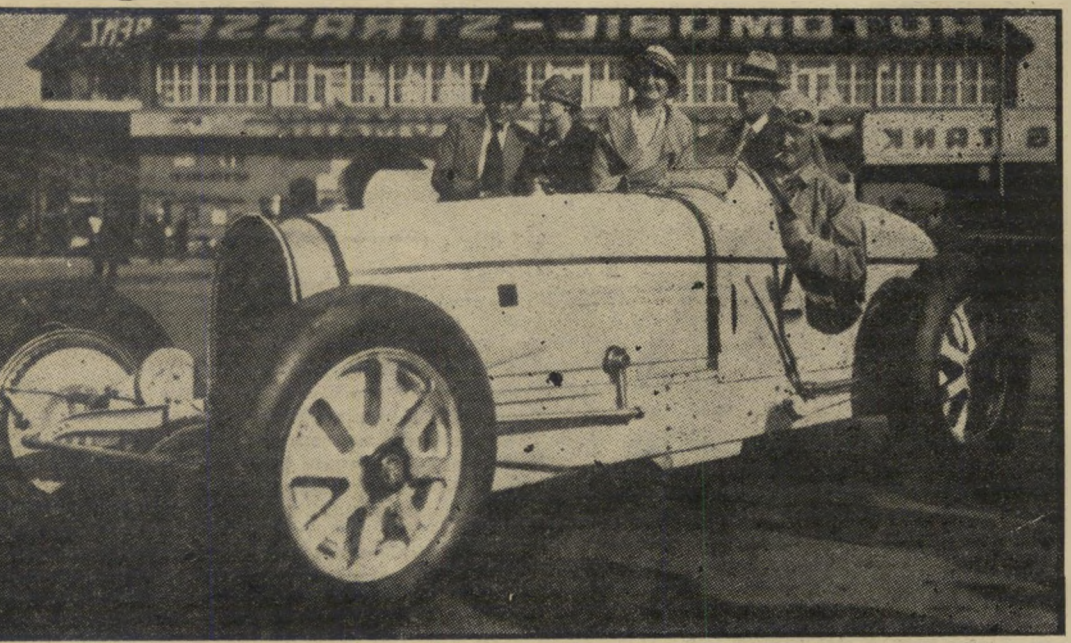
"ואז צעקתי: לעזאזל המכונית! שושרפו אותה! שושרפו את הכל! אני רוצה להתחיל מחדש!"

האיש סיפר לי סיפור זה כדי להמחיש לי, כדרכו של משורר, את החוויה שחשעירה אותו. תוך כדי כך, בלי משים, הסביר את מקומה של המכונית בחייו. **המהפכה אצורה. מכוניתו של ידיו לא נשרפה. הוא המשיך לנהוג בה, החליפה בי מכונית מודרנית יותר, והתרגל לעובדה שהוא בן 50, עבר לתכנית-יחסים הבורגנית, להצי לחתו החומרית — ולמכונית.**

הפילגש האדומה



אשר יחסנו לכלי כלשהו — תותה, מכונית או תבנית אדריכלית — מעורר תמיתה, הפיתרון הגוה ביותר לתעלומה הוא הסבר המיני. יש לנו יחס מיני למכונית. היא משמשת מעין הארכה לכוחהגברתי שלנו, או תחליף למאהבת.



ההתחלה: כלי-תחבורה לגינלמנים. ההמונים נסעו ברכבת ובחשמלית.

השכנה משיבה באותה צורה קולנית ואימתנית. אך אף אחד אינו עובר את הגבול הבלתי-נראה, ואין התנגשות גופנית.

כעבור זמן-מה נמאס למישפחה להילחם על גבול זה. היא ממרת לגבול אחר שלה, ופותחת שם באותה הצגה מילחמתית נגד השכנים שם. וכך עובר היום, תוך צריחות בלתי-פוסקות וניפונף בורועות.

(מה נאמר בצריחות אלה? אפשר לדמיין: מוות לפולש! לעולם לא ניכנע! המולדת מעל לכל!) כל המאבק הניצחתי הזה מתנהל בצורה בלתי-אנושית לגמרי — אין הרוגים, אין סצוי עים, אין נזק. ניתן פורקן מולד לייצר התוקפני, האירגון החברתי והמישפחתי מתקיים כהצליחה, והכל נשאר על מקומו בשלום.

אצל בעלי-חיים אחרים אין המאבק כה מוסדר וטיקסי. יש דגים, בעלי "מולדת" קבועה, הפולשים בלי הרף זה לתחומן של זה, וכאן נקבעה תופעה מעניינת ביותר: הדג לוחם כאריה (סליחה על הדימוי) כאשר שכנו פולש לתחומן. הוא מגיע לשיאים של גבורה, ומצליח לגרש את הפולש. תוך רדיפה אחריו הוא פולש לתחום השכן, ואז קורה הדבר במהופך: ככל שהדג מתרחק מתחומן שלו, קטנה תוקפנותו, ובאותה מידה גוברת גבורת השכן. הלוחם עכשיו להגנת מולדתו. כן נכלמת התקפת-הנגד.

החיות, שבו מתנהגות החיות כאנשים במוסד לחולי-נפש). מדי שנה מתפרסמים מחקרים חדשים, המלמדים אותנו אמיתות חדשות על אבותינו ובני-דורנו בטבע — דגים, ציפורים, יונקים, ובייחוד על בני-מישפחתנו הקרובים ביותר — הקופים למיניהם. **נראה כי המסקנה המעורבנת ביותר, לפי שעה, היא שבחיהם של בעלי-חיים רבים מכל הסוגים — ביים, כיבשה וכאוויר — יש ישיבות מכרעת לייצר הטריטוריאלי. זהו הי ייצר לשונו על שטח מסויים וזהגן עליו ככל מחיר.**

כצד גורם זה, קיים הייצר להשיג סמאטום — לכבוש וישמור על מעמד בכיר בשבט. לדעת חוקרים רבים, הייצר המיני משועבד לגורם הטריטוריאלי ולגורם הסמאטום, ולא להיפך. מחקר מפורסם מאד נערך אצל סוג מסויים של איילות חיות שבטי-שבטים באוגנדה ובקניה. כל שבט מונח כמה מאות זכרים ונקבות, וחי בשטח קבוע. אולם כל הייחסים המיניים בתוך השבט נערכים באיזור מסויים בשטח זה. בבוא העת, משתלטים הזכרים בתקופים הארוקים ביר-תר של עדר על ח, מיגרשים כחלקת-מין זו. הזכר החזק ותתקוף ביותר תושא את המיגרש הטוב ביותר, וכן הלאה, עד שנתפסים כל המיגרשים. כל זכר מגן על